

Bastar

No és pas gens estrany que hi hagi qui se sent inclinat a creure que el verb *bastar* no és sinó un castellanisme, sense aturar-se a pensar que d'aquest verb hem obtingut nombrosos derivats, entre ells un de tan usual com el terme quantitatiu *bastant*: i és que en una àmplia zona o sector del nostre domini lingüístic, *bastar* ha sofert, en la llengua moderna, la concurrència de la locució verbal *haver-n'hi prou* (o potser també, però no amb tanta força, de *ésser suficient*). El cas és que es podria afirmar que són ben nombrosos els catalanoparlants que avui ignoren l'ús del verb *bastar*, o que només el coneixen en alguna frase feta o cas especial, com *Basta que ho diguis tu perquè jo m'ho cregui*.

El Diccionari Fabra i el de l'Enciclopèdia concedeixen molt poca bel·ligerància al verb *bastar*: es limiten a definir-lo amb les locucions equivalents *ésser suficient* i *haver-n'hi prou*, i a exemplificar-lo, el Fabra, amb les frases *No és pobre aquell a qui basta poca cosa* i *No basta que ell ho digui*, dels quals prescindeix l'Enciclopèdia, que exemplifica, però, el seu ús pronominal: *Bastar-se a si mateix*.

El verb *bastar*, però, admet d'altres construccions més complexes, que potser val la pena d'e-

xemplificar amb frases de diversos escriptors. Són ben coneguts aquests versos de Maragall: *Basta una noia amb la veu viva/ per redimir la humanitat* (*El conte Arnau*). És un dels pocs casos (llevat de l'ús pronominal) en què trobem una designació personal (*una noia*: i, encara, tendint a l'abstracció) com a subjecte de *bastar*. Normalment, com a subjecte de *bastar*, trobem conceptes abstractes, frases subordinades o bé infinitius: *Bastarà ajupir-te, manu, per tal que un servidora* (sic) *t'amidi...* (Espriu, *P. h. d'Esther*). I com a complements, *bastar* sol dur oracions subordinades de finalitat, com en l'exemple precedent, o bé frases d'infinitiu, amb un valor també de finalitat o de destinació. Aquests infinitius són introduïts per la preposició simple *a* o la composta *per a* (en l'ex. de Maragall, la reducció de *per a a per* deu ésser deguda a la mètrica): *La mort del meu amic no basta a esvaïr la jubilació que m'inspira la manera com l'hem sabuda* (Ruyra, *Les coses benignes*); *Em basta conèixer l'un i conèixer l'altre (...) per a comprendre el que ha succeït* (N. Oller, *La febre d'ori*). L'anàlisi d'aquest darrer exemple no ha d'oferir dubtes: la primera frase d'infinitiu és el subjecte de *bastar* i la segona és el complement.

Albert Jané